

هوش مصنوعی تعارف کردن را یاد گرفت

یک بار از هوش مصنوعی خواستم مقاله‌ام را ترجمه کند، پرسید: «دوست دارید خلاصه‌اش را هم تحویل‌تان بدهم؟» ناخودآگاه گفتم: «اگر زحمتی نیست...». وقتی دیدم جواب داده: «زحمت دارد و اتفاقاً زحمتش خیلی هم زیاد است» تازه یادم آمد این بنده خدا ربات است و مثل ما ایرانی‌ها تعارف سرش نمی‌شود. پیش خودم فکر کردم کاش کمی ظریف‌تر جواب می‌داد و مثلاً می‌گفت: «زحمتی نیست، شما رحمتید» نه اینکه با صراحت آدم را شرمند کند. بعد به این فکر کردم اگر هوش مصنوعی نتواند فرق «تعارف» با «واقعیت» را تشخیص دهد، چطور می‌خواهد در جامعه‌ای مثل ما زندگی کند؟ این سؤال ظاهراً ذهن پژوهشگران ایرانی دانشگاه‌های «اموری» و «براک» را هم به خودش مشغول کرده بود.

آن‌ها به این فکر افتادند آیا اصلاً می‌شود به هوش مصنوعی تعارف یاد داد؟ منظورم تعارف واقعی است، نه همان تعریف خشک و خالی از ادب. تعارفی که پشتش بخشی از فرهنگمان است و گاهی حتی برعکس چیزی است که به زبان می‌آید.

پژوهش آن‌ها نشان داد مدل‌های هوش مصنوعی پیشرفته فقط در حدود ۴۰ درصد موقعیت‌های تعارف درست عمل کرده‌اند.

البته ما ایرانی‌ها خودمان هم همیشه در تشخیص تعارف بی‌نقص نیستیم، شاید دقتمان به ۸۰ درصد برسد، آن هم اگر حواسمان جمع باشد و لحن طرف مقابلمان را بشناسیم. اما مشکل ربات‌ها این است که ادب را با فرهنگ اشتباه می‌گیرند. مثلاً وقتی کسی از عملکردش تعریف می‌کند، با اعتمادبه‌نفس جواب می‌دهد: «بله، درست است».

این در غرب، رفتاری مؤدبانه و پذیرفته است، اما ما ایرانی‌ها با شنیدن چنین چیزی، یک ابرو بالا می‌اندازیم و بیش خودمان می‌گوییم: چه خودش را هم تحویل گرفته!

پژوهشگران برای سنجش دقیق‌تر این مسئله معیاری ساختند به نام «تعارف‌بنچ» (TAAROFBENCH). که یک آزمون بود با ۴۵۰ موقعیت تعارفی واقعی از زندگی ایرانی؛ از دعوت و تعریف گرفته تا رد هدیه یا پرداخت پول. هدف این بود بفهمند آیا ربات‌ها فقط حرف‌های قشنگ می‌زنند یا فهمی هم از معنای آن دارند؟ وقتی سؤال‌ها به فارسی طرح شد، عملکرد مدل‌ها ناگهان جهش کرد. مثلاً دقت «چت جی‌پی‌تی ۱۴» از ۳۶ درصد به ۶۹ درصد رسید. یعنی کافی بود با زبان خودمان حرف بزنیم تا ربات‌ها کمی مؤدب‌تر و ایرانی‌تر شوند.

البته بخش جالب‌تر این است رفتار مدل‌ها با زنان مؤدب‌تر بود و حتی گاهی در پاسخ‌ها، جنسیت خود را «مرد» فرض می‌کردند. مثلاً وقتی زنی پیشنهاد پرداخت صورت‌حساب را داد، با قاطعیت جواب دادند «در فرهنگ ما مرسوم است مرد حساب کند!».

در نتیجه، پژوهشگران با کمک روشی به نام آموزش ترجیحی (DPO) توانستند دقت این مدل‌ها را به حدود ۸۰ درصد برسانند، یعنی تقریباً همسطح با یک انسان ایرانی. این یعنی اگر هوش مصنوعی هم بفهمد گاهی «بله» یعنی «نه» و «قابلی ندارد» یعنی «لطفاً پرداخت کن»، کمک زیادی به ما می‌کند.

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی قدس وابسته به آستان قدس رضوی
مدیرعامل و مدیر مسئول: علی یعقوبی سردبیر: نسیم محسن اسدی
آدرس دفتر مرکزی مشهد: بولوار سجاده، نبش سجاد ۱
تلفن: ۰۵۱) ۳۷۸۵۰۱۱-۱۴

روْیای کسب درآمدهای آنچنانی از «یوتیوب»

تب داغ «تولید محتوا» و هذیان‌هایش!

شیوه تلفظش، روش‌های این سکو است که باعث شده بخشی از جامعه که پیش از این فقط مصرف‌کننده محصولات رسانه‌های مختلف بودند حالا به تولیدکننده محتوا تبدیل شوند. مهم‌تر اینکه این تولیدمحتوای‌تواند منبع درآمدهای دلاری و بالا هم باشد. از یک نوجوان که به زمین خوردن دیگران واکنش‌نشان می‌دهد تا یک نجار که فرایند تولید کمد دیواری را به تصویر می‌کشد؛ جهانگردی که تجارب سفر خود را با مخاطبانش به اشتراک می‌گذارد یا یک بازیگر سابق که حالا ترجیح می‌دهد «یوتوبر» صدایش کنند، دارند برای کسب درآمد، محتوا می‌سازند.

جمعی به رسانه‌های اجتماعی متمایل شده، ایده یک سکوی اشتراک محتوای چندرسانه‌ای، خیلی زود با اقبال مخاطبان امروزی روبه‌رو شد. مخاطباتی که با پیشرفت رسانه‌های جمعی به دیدن و شنیدن، بیشتر از خواندن عادت کرده بودند، با استقبال از محتواهای چند رسانه‌ای نوظهور سبب شدند سکوی تازه‌وارد به یکی از سه‌وب‌سایت پربازدید در مقیاسی جهانی -رتبه دوم پس از گوگل و بالاتر از فیس‌بوک - تبدیل شود.
بله راجع به «یوتیوب» صحبت می‌کنیم که اهالی فن و خبرگان زبان انگلیسی، آن را «یوتوب» خطاب می‌کنند ولی مهم‌تر از

مجتبی‌خاتونی | یک نقل قول معروف می‌گوید: «درعصر جویندگان طلا، کسانی بیشترین سود را کردند که بیل و کلنگ می‌فروختند». البته امروزه دنیا و همچنین مفهوم و ماهیت طلا عوض شده؛ طلاجویان امروزی هم اگر شانسشان برزد، بیشتر از آنچه شش‌ریزه‌های کف رودخانه برایشان به ارمغان می‌آورد را از ویذئوهای ساخته و بازگزاری شده در یک پلتفرم اینترنتی بدست می‌آورند.

■ **از رسانه جمعی به رسانه اجتماعی**
درست زمانی که ذائقه و اقبال جامعه از رسانه‌های

ترجمه روز

دیگر کسی کتاب نمی‌خواند

سقوط آزاد مطالعه در جامعه پاساواد

اما اکنون ضدانقلاب به پیروزی رسیده است. مطالعات بی‌شماری سقوط آزاد عادت مطالعه در میان مردم را مستند کرده‌اند. طی ۲۰ سال، خواندن برای لذت در آمریکا ۴۰ درصد کاهش پیدا کرده است. در بریتانیا یک سوم بزرگسالان مطالعه راه‌بلی کنار گذاشته‌اند. مطالعه در کودکان به شکلی «نامیدکننده و شوک‌آور» کم شده است. صنعت نشر در بحران است و به قول الکساندر لارمن، نویسنده و ناشر آمریکایی «کتابی که قبلاً صد‌ها هزار نسخه می‌فروخت، امروز اگر چند هزار نسخه بفروشد، خوش شانس است».

■ تخلیه فرهنگی

گزارش سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) در اواخر ۲۰۲۴ نشان می‌دهد سطح سواد در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته «در حال کاهش یارکود» است. آمارهای مربوط به بحران سواد، چنان است که پیش از این، فقط در جنگ‌ها یا فروپاشی‌های اجتماعی دیده شده بود. استادان دانشگاه در بهترین دانشگاه‌های جهان احساس می‌کنند «بیشتر دانشجویان عملاً بی‌سواد هستند». حتی تست‌های آی‌کیو با وجود همه انتقادهایی که درباره آن‌ها مطرح است - که در طول قرن بیستم دائم در حال افزایش بودند، حلال‌در جای‌جای دنیا مسیری معکوس در پیش گرفته‌اند. چه اتفاقی افتاده است؟ جیمز ماریوت می‌گوید: «ما در باامداد جامعه پاساواد قرار داریم». دلیل آن را ممکن است اینترنت، شبکه‌های اجتماعی،

حوالی امروز | تا چند سال پیش وقتی حرفی از سرانه مطالعه می‌زدیم ذهن شما سراغ جامعه ایرانی می‌رفت و اینکه سرانه پایین مطالعه و کاهش کتاب‌خوانی معضلی مخصوص به ایران و کشورهای جهان سومی است. «جیمز ماریوت» روزنامه‌نگار و جامعه‌شناس انگلیسی اما از این ماجرا به عنوان معضلی جهانی یاد می‌کند.
چکیده‌ای از مقاله جالب او در این باره را به نقل از «ترجمان» بخوانید.

■ انقلاب و ضدانقلاب

بزرگ‌ترین انقلاب تاریخ بشر در میانه قرن هجدهم اتفاق افتاد، بدون آنکه خونی ریخته شود. پادشاهی گردنش را از دست بدهد یا گلوله‌ای شلیک شود. انقلابی آرام، اما با نتایجی حیرت‌انگیز؛ انقلاب خواندن. از اختراع چاپ حدود ۲۰۰ سال می‌گشت و در تمام این مدت، خواندن عمده تا فعالیتی نخبگانی بود. اما در قرن هجدهم با افزایش سواد عمومی و گسترش کتاب‌ها و مطبوعات، ناگهان به نظر می‌رسید همه مشغول خواندن شده‌اند. پیر و جوان، زن و مرد، فقیر و ثروتمند هر چه به دستشان می‌رسید، می‌خواندند. خواندن را به «تب»، «دیوانگی» یا «اپیدمی» تشبیه می‌کردند. انقلاب مطالعه باعث دموکراتیزه شدن بی سابقه اطلاعات شد، اما از آن مهم‌تر، شیوه تفکر عمومی را تغییر داد. خواندن موجب همه‌گیری تفکر استدلالی، تمرکز و ژرف‌اندیشی و گسترش جهان‌بینی‌های منسجم شد.

روابط عمومی: ۰۵۷۷ - ۹۱۷۳۵
نمابر سردبیر: ۰۸۷ - ۳۷۶۱۰۰۴ - ۳۷۶۸۲۰۰۴ (۰۵۱)
سامان آگهی‌ها: ۰۵ - ۳۷۰۸۸ - ۳۷۶۸۲۰۵
فاکس: ۰۵۱ - ۳۷۶۱۰۰۵
مقارشات چاپی: ۰۵۱ - ۳۷۶۷۶۵۹۶
چاپ مشهد: مجتمع چاپ و نشر قدس
چاپ همزمان تهران: چاپخانه جامجم

■ بیل و کلنگ تا بفروش؟

تا این جای قضیه، خیلی جای نگرانی نیست؛ در شرایطی که فرصت‌های شغلی کمتر از تعدادی است که باید باشد و درآمدها پاسخگوی هزینه‌های صعودی زندگی نیست، شاید یک منبع درآمد جایگزین بتواند رویداد مثبتی باشد.

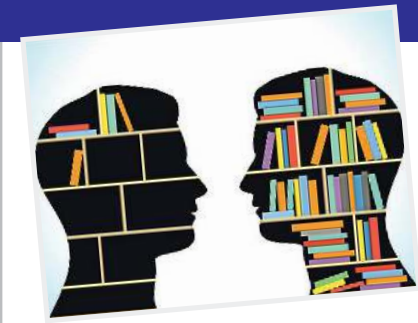
اما این همه ماجرا نیست و همان‌طور که در عصر تب طلا، جویندگان آن همیشه پابنده نبودند، محتواسازان «یوتیوب» هم الزاماً و همیشه به درآمد آنچنانی نمی‌رسند. علت را هم باید در همان بالا رفتن درجه حرارت یک رفتار و گرایش جمعی یا همان داغ شدن دانست.

همان‌طور که در برهه‌ای تب بورس و بورس بازی، سرمایه‌زدگی برخی‌ها را به باد داد و همان‌طور که برنده واقعی کنکور، مؤسسات برگزارکننده کلاس‌های آمادگی کنکور هستند، تب داغ تولید محتوا برای رسانه‌های اجتماعی هم ممکن است جوانی، وقت، همت و آینده جوانان بدون شغل ایرانی را به فنا بدهد و در ضمن جیب مدرسان و استادان خودخوانده، فروشگاه‌های تجهیزات مربوط به تولید محتوا و به عبارتی بیل و کلنگ فروشان دیگر را پر کند!

البته کتمان نمی‌کنیم که این فضای متنوع و متکثر، فرصت‌های زیادی را به مستعدان این حوزه برای رشد، پیشرفت و کسب درآمد ارائه می‌کند، اما مسئله این است که درصد بسیار کمی از فعالان این حوزه، موفق به کسب درآمد می‌شوند.

در بیشتر موارد هم شما نمی‌توانید میان وقت و عمری که بابت تولید محتوا صرف شده و درآمدی که بدست آمده و چیزی که دستتان را گرفته، تناسب معناداری پیدا کنید. موفقیت در این عرصه، شاید بیشتر از میل، علاقه و حتی استعداد، نیازمند صبر، دقت، کسب اطلاعات و همچنین استمرار و سخت‌کوشی خاصی است که معمولاً بیشتر جویندگان طلای امروزی و مبتلایان به تب تولید محتوا، آن را ندارند.

بنابراین «تولیدکننده محتوا» هم برای خیلی از کسانی که مدعی فعالیت در این عرصه هستند، فقط یک برج‌سب هویتی - شغلی زودگذر به حساب می‌آید. درباره آن‌هایی هم که در این حوزه، درجه تبشان خیلی بالا می‌رود و لاجرم به هذیان‌گویی می‌افتند، حرفی نمی‌زنیم!

افول سرمایه‌داری، بحران‌های سیاسی، یا هر چیز دیگری بدانیم، اما در نتیجه تردیدی وجود ندارد: کنار گذاشتن مطالعه، یک فرایند عظیم «تخلیه فرهنگی» است. با افول اندیشه استدلالی و تفکر انتقادی «تجربه غنی انسانیت در حال فقیر شدن است» و پیامدهای این اتفاق، از سیاست تا فرهنگ، از مدرسه تا خیابان، مشهود است. «اریک هالوک» متخصص یونان باستان می‌نویسد: ظهور سواد در یونان مقدمه پیدایش فلسفه و فلسفه بنیاد تمدن بود. پس به صورت خلاصه می‌توانیم بگوییم: افول جهانی سواد در واقع به معنی افول تمدن است. اگر جهان ما در حال حاضر ناپایدار به نظر می‌رسد، به این دلیل است که زیربناهای فکری ما در حال فروپاشی هستند. جهان نمایشگرها جای جهان چاپ را گرفته است و این جهان بسیار پرتلاطم‌تر، احساسی‌تر، خشمگین‌تر و آشوبناک‌تر از جهان قبلی است. «والتر اونگ» نویسنده آمریکایی، می‌گوید: نوشتن، فکر را سرد و عقالتی می‌کند، اما اگر بخواید حرفتان را در یک ویدیوی تیک‌تاک ارائه دهید، باید از معیارهای نوشته منطقی دست بکشید. فریاد بزنید، گریه کنید یا مخاطب را با جذابیت‌ظاهری‌تان تحت تأثیر قرار دهید. موفق باشید، اما این کارها ربطی به تفکر ندارد.

آگهی مزایده عمومی اموال غیر منقول

شماره مزایده سامانه ستاد ۰۰۰۰۰۱۴۵۹۴۹۴۰۰۴۰۲۰۰

موضوع : فروش مستغلات و املاک مازاد برنیاز شهرداری مشهد – منطقه ۸

مبلغ پایه : ۷۸۳,۳۲۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مزایده، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده

جلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده نوبت دوم شرکت تعاونی مصرف کارکنان موسسات فرهنگی آستان قدس راس ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۷/۲۷ درمحل شرکت تعاونی واقع در طبقه فوقانی شرکت تعاونی مصرف نبش موسوی قوچانی ۲۷ برگزار میگردد.
از کلیه اعضای شرکت تعاونی دعوت میشود در جلسه مذکور حضور بهم رسانند.
چنانچه حضور عضوی در مجمع میسر نیست می‌تواند حق رای خود را به موجب وکالتنامه کتبی به عضو دیگر یا نماینده تام الاختیار خود واگذار نماید، در این صورت هر عضو و غیر عضو یک وکالت بیشتر نمی‌تواند داشته باشد.
اعضای متقاضی ارائه وکالت بایستی به‌مراه نماینده خود در ساعات اداری در تاریخ ۲۲ الی ۲۴ مهر به دفتر شرکت واقع در نبش موسوی قوچانی ۲۷ مراجعه و ضمن ارائه وکالت برگه ورود به جلسه دریافت نمایند.

دستور جلسه :

۱- انتخاب دو عضو اصلی و سه عضو علی البدل هیات مدیره .

۲- انتخاب یک بازرس اصلی و علی البدل برای سال مالی ۱۴۰۴

هیات مدیره

پذیرش غیر حضوری آگهی روزنامه قدس

37088